

Kommunale foretak under angrep

Tidligere hadde Harstad Havn logoen til Harstad kommune. Også KF som står for kommunalt foretak, er nå fjerna. De har fått et signalflagg som står for H. Hvorfor og hva skjer? Er det et privatiseringsframstøt?

Harstad Havn KF
Den foretrukne havna i nord

HARSTAD HAVN
PORT OF HARSTAD

Gammel logo

Ny logo

Havnedirektøren begrunner logoskiftet med at en rekke havner har etablert nye visuelle identiteter de siste årene og viser til Narvik Havn og Bodø Havn. De fleste store havner har gjort det, og nå er de mindre kommunene i ferd med å følge opp.

Logo som fristiller havneforetakene fra kommunene, er kanskje et forsøk på å invitere private inn som aksjonærer? Kommunene har allerede mistet kraftselskapene. Kommunale foretak som driver godt, er attraktive investeringsobjekter for kapitalen. Havnene skal tjene fellesskapet, ikke bare næringslivet.

Havnedirektør Bekken i Harstad argumenterte med at den nye logoen er mye mer enn bare en logo. Prosessen har pågått siden 2022 og har kostet Harstad kommune 500.000,- Det høres ut som en plan for ei utvikling der Harstad Havn skal rive seg løs fra politisk styring.

Så foreslår også havnedirektøren nytt selskap for Rødskjær havn og næringspark der politikerne ikke skal være med i styret. Forslaget: «*at det ikke skal sitte aktive politikere i styret.*» Dette ble nedstemt av politikerne i Havnestyret. Deres begrunnelse var at en undervurderte politikere som har forskjellig erfaring med seg. Ingen argumenterte med behovet for folkevalgt innsikt i foretak.

Politikerne gikk derimot med på selskapetablering av et felles holdingselskap som må følge aksjeloven. I sakspapirene til siste styremøte i havna, ble det vedtatt at kaia på Rødskjær skal forbli kommunalt og ikke gå inn i et AS. Det har altså vært en engstelse for at Holdingsselskapet ville bringe kaia og næringsområdet ut av offentlig styring. Denne engstelsen kom ikke fram da kommunestyret i november behandlet likviditetslån til Rødskjær Holding AS på 40 millioner. Det er ei investering for bl.a. å legge til rette for 70 mål tomt som Nordlaks skal bruke. Det er store beløp en gjeldstyngta kommune påtar seg mens havna enda er offentlig eid.

Kaia på Rødskjær skulle koste 40 millioner men nå er kostnadene kommet opp i 83 millioner pluss en uavklart post på ca. 7 millioner. Det kunne bli en dårlig start for Holdingsselskapet. Derfor vedtok Harstad Havn på siste møte en budsjettregulering på 22 millioner som dekker den siste overskridelsen. Pengene lånes for 40 år av kommunen. Siden det er kaia, vil kommunen bli sittende med den gjelda, som med alle budsjettreguleringene har kostet kommunen 90 millioner. Da snakker vi om halve underskuddet i kommunen, det underskuddet som har ført til forslaget om skolenedleggelse.

Denne overskridelsen på mer enn en fordobling viser manglende styring. Derfor vedtok havnestyret en ekstern gransking av prosessen. De skulle lære av feilene. Forslaget om intern gransking ble forkastet enda det gir den største lærdommen. Slike eksterne granskinger gir ikke politiske føringer, men helst konsulentråd for privatisering der det hevdes at Harstad Havn KF ikke har erfaring med slik drift. Det er også havnedirektørens argument at dette ble for stort for dem.

Proessen med logo har pågått omtrent samtidig som de mistet kontroll med havneutbygginga. I beste fall er det bare feil prioritering av havnedirektørens fokus, men det kan ha en sammenheng. Å svekke økonomien til Harstad Havn KF, legges foretaket mer åpen for angrep fra private aksjonærer. Kan dette være en oppskrift på raiding av kommunale foretak? Er det noen som kjenner igjen oppskrifta fra andre havner om å skifte logo, kaste ut politikerne og danne aksjeselskap samtidig som de kjører det kommunale foretaket i grøfta?

Frode Bygdnes, Harstad

Nordnorsk debatt: [Harstad havn, Kommunale foretak | Kommunale foretak under angrep](#)